

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
BACHELOR OF COMMERCE (B.COM.)
EXAMINATION: - DECEMBER 2022
SECOND SEMESTER
Subject: Environment (BCOM19-106)

Date: 10/12/2022

Total marks: 100

Time: 10.00 am to 1.00 pm

- Instructions:** 1) Attempt all Questions
 2) Figures to the right indicate full marks

Q. 1. A. Answer the multiple Choice questions. (Any 10) (10)

1. The term _____ means surroundings and is generally used as an abstract concept.
  - a) flood
  - b) nature
  - c) environment
  - d) none of these
2. _____ pollution is becoming is the main cause of environmental degradation
  - a) Air
  - b) noise
  - c) water
  - d) None of these
3. By March _____, India had constructed about 1554 major dams
  - a) 1891
  - b) 1981
  - c) 1881
  - d) 1990
4. The tropical forests are regarded as the _____ in biodiversity
  - a) poorest
  - b) richest
  - c) none of These
  - d) all the Above
5. _____ means non-living components in the environment
  - a) Basic components
  - b) Abiotic Components
  - c) Biotic Components
  - d) none of these
6. Renewable resources and _____ are the categories of Natural Resources
  - a) Reward able
  - b) Non-renewable resources
  - c) None of These
  - d) All the Above
7. The temporary or permanent cutting of forests is known as _____
  - a) forestation
  - b) Non-renewable resources
  - c) deforestation
  - d) All the Above
8. Natural resources are divided into _____ main categories
  - a) Two
  - b) Four
  - c) Three
  - d) Five
9. The resources which can be collected after they are used and can be recycled are called recyclable resources
  - a) True
  - b) False
  - c) Can't Say
  - d) None of These
10. ----- is external factor of business environment.
  - a) Money
  - b) Machinery
  - c) Value system
  - d) Economic
11. Suppliers are ----- factor of business environment.
  - a) Internal
  - b) Outward
  - c) Micro
  - d) Macro

२. .... प्रदुषण हे पर्यावरणाचे घट होण्याचे मुख्य मुख्य कारण आहे.
- अ) वायू
क) जल
ब) ध्वनी
ड) यापैकी कहीही नाही
३. मार्च ..... पर्यंत भारताने सुमारे प्रमुख धरणे तयार केली आहेत.
- अ) १८११
क) १८८१
ब) १९८१
ड) १९९०
४. उष्णकटिबंधीय जंगलांना जैवविविधतेत ..... म्हणून ओळखले जाते.
- अ) सर्वात गरिब
क) यापैकी कहीही नाही
ब) श्रीमंत
ड) वरील सर्व
५. ----- म्हणजे वातावरणात जिवंत नसलेले घटक
- अ) मूलभूत घटक
क) जैविक घटक
ब) अजैविक घटक
ड) यापैकी एकही नाही
६. नूतनीकरणक्षम स्रोत आणि ----- नैसर्गिक संसाधनांचे प्रकार आहेत
- अ) नूतनीकरणक्षम
क) यापैकी एकही नाही
ब) नूतनीकरण न करण्यायोग्य स्रोत
ड) वरील सर्व
७. जंगलांचे तात्पुरते किंवा कायमपणे नासधूस करणे याला ----- म्हणतात
- अ) वनीकरण
क) जंगलतोड
ब) नूतनीकरण न करण्यायोग्य स्रोत
ड) वरीलसर्व
८. नैसर्गिक संसाधने ----- मुख्य श्रेणीमध्ये विभागली जातात
- अ) दोन
क) तीन
ब) चार
ड) पाच
९. वापरल्यानंतर संसाधने गोळा केली जाऊ शकतात आणि पुनर्नविकरण करता येतात त्यांना पुनर्नविनीकरणीय स्रोत म्हणतात
- अ) बरोबर
क) कधी कधी सत्य
ब) चूक
ड) कधी कधी असत्य
१०. .... हा बर्हिगत पर्यावरणाचा घटक आहे.
- अ) पैसा
क) व्यावसायिक मूल्ये
ब) यंत्रसामग्री
ड) आर्थिक
११. पुरवठादार हा ..... पर्यावरणाचा घटक आहे.
- अ) अंतर्गत
क) सुक्ष्मलक्षी
ब) जावक
ड) दूरलक्षी
१२. जेव्हा वस्तू आणि सेवा यांच्या किमती समतोल पातळीपेक्षा अधिक वेगाने वाढतात तेव्हा त्यास ..... म्हणतात.
- अ) बेरोजगारी
क) औद्योगिक आजारपण
ब) चलनवाढ
ड) गरीबी
१३. भोपाळची गॅस दुर्घटना ..... साली झाली आहे.
- अ) डिसेंबर ३, १९८४
क) डिसेंबर ३, १९८५
ब) डिसेंबर ३, १९८५
ड) डिसेंबर ३, १९८८

प्र. १. ब एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही ५)

(१०)

१. सामाजिक सांस्कृतिक पर्यावरण व्याख्या लिहा

२. समांतर अर्थव्यवस्था व्याख्या लिहा
३. परकीय गुंतवणूक व्याख्या लिहा
४. अंतस्थ योजक व्याख्या लिहा
५. अनुकरणवादी उद्योजक व्याख्या लिहा
६. जल परिसंस्था व्याख्या लिहा.
७. वाळवंट परिसंस्था व्याख्या लिहा.

प्र. २) टीपा लिहा. (कोणतेही ४) (२०)

१. भारतातील राष्ट्रीय उद्याने आणि अभयारण्ये
२. जल प्रदूषण
३. भूमी प्रदूषण
४. वायू प्रदूषण
५. पर्यावरणाचे महत्व
६. परकीय गुंतवणूक

प्र. ३) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नाचे उत्तर १५० शब्दांत लिहा. (कोणतेही ३) (३०)

१. परिसंस्थेची रचना लिहा.
२. भारतातील नैसर्गिक साठ्यांची स्थिती लिहा.
३. भारतात जैव-विविधतेला माणसांकडून धोके कोणकोणत्या प्रकाराने पोहचू शकतात? विवेचन करा.
४. जंगलतोडीची कारणे आणि परिणाम स्पष्ट करा.
५. आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधी आणि जागतिक बँक यावर विस्तृत टिप लिहा.

प्र. ४) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर ३०० शब्दांत लिहा. (कोणतेही २) (३०)

१. भारताततील जैव-विविधतेच्या नुकसानाची कारणे सांगा.
२. परिसंस्थेची कार्ये आकृतीसह लिहा.
३. नैसर्गिक संसाधने म्हणजे काय? त्याचे प्रकार आकृतीसह स्पष्ट करा.
४. उद्योजकांचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.
